

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117233191
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5117233191.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci navrhovateľa: G. T., ml., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. - J., B. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Janou Ftorkovou, advokátkou so sídlom v X., V. D. XXXX/XA, proti odporcovi: G. T., st., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. - J., B. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Martinom Olosom, advokátom so sídlom v O. P., T. T. X, o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 13. júla 2020 sp. zn. 41Pc/40/2017-603, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., III. a IV. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. **m e n í t a k**, že nedoplatok na výživnom za obdobie od 30.11.2017 do 31.07.2020 vo výške 1.020,- Eur povoľuje odporcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- Eur splatných vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal odporcu k povinnosti platiť navrhovateľovi výživné vo výške 150,- eur mesačne s účinnosťou od 30.11.2017, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa (výrok I.). Odporcu zaviazal k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi nedoplatok na výživnom za obdobie od 30.11.2017 do 31.07.2020 vo výške 2.020,- eur tak, že odporcovi povolil nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným (výrok II.). V zmysle § 52 CMP žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok IV). Vykonaným dokazovaním zistil, že naposledy o výživnom odporcu na navrhovateľa bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Žilina z 22.05.2017 č. k. 7Pc/12/2016-84, na základe ktorého bol odporca zaviazaný k povinnosti prispievať na výživu navrhovateľa sumou 80,- eur mesačne. Podľa potvrdenia Veterinárnej a farmaceutickej univerzity v Brne, Fakulty veterinárneho lekárstva, navrhovateľ je od 01.09.2017 jej študentom. Podľa čestného prehlásenia C. T. zo dňa 16.02.2018, starej matky navrhovateľa (matky odporcu), navrhovateľ býva v ich domácnosti od mesiaca 12/2017, kedy ho odporca z domu vyhodil, pričom navrhovateľ jej prispieva na domácnosť sumou 50,- eur mesačne. Navrhovateľ v konaní špecifikoval jeho výdavky po nástupe na vysokú školu v celkovej výške cca 450,- eur mesačne. Jedná sa o mesačné výdavky na internát cca 60,- eur mesačne, cestovné cca 80,- eur mesačne, oblečenie cca 50,- eur mesačne, hygiena 10,- eur mesačne, strava 200,- eur mesačne, mobil 10,- eur mesačne a tiež výdavky na skriptá, literatúru a študijné pomôcky cca 40,- eur mesačne. Navrhovateľ za internát v roku 2017 zaplatil celkovo sumu 9.223,- CZK, v roku 2018 9.960,- CZK, v roku 2019 sumu 26.720,- CZK, t. j. cca 2.320,- CZK - 2.480,- CZK mesačne. Navrhovateľ v roku 2018 - 2020 poberal nepravideľne

ubytovacie štipendium vo výške od 1.650,- eur až do 2.910,- eur. V mieste výkonu štúdia má mesačné náklady na cestovné pri počte 8 jazd cca 64 - 112,- eur mesačne, ISIC platí ročne vo výške 210,- CZK.

2. Pri skúmaní možností, schopností a majetkových pomerov na strane odporcu zistil, že tento je zamestnaný v trvalom pracovnom pomere v spoločnosti Trans-technik s pravidelným mesačným príjmom 600 - 700,- eur. Z družského vzťahu odporcu s Mgr. J. J., sa im XX.XX.XXXX narodila maloletá M. Táto bola poberateľkou rodičovského príspevku za rok 2017 vo výške 1.705,60 eur a za rok 2018 vo výške 2.576,40 eur. Pred nástupom na materskú dovolenku jej príjem z pracovného pomeru predstavoval cca 1.000,- eur mesačne. V čase materskej dovolenky od 10.09.2016 do 10.07.2018 poberala materské cca 900,- eur mesačne a následne od 05.05.2018 do 03.07.2018 rodičovský príspevok cca 214,- eur mesačne. Bolo nepochybne zistené, že odporca namiesto svojej družky nastúpil na materskú dovolenku od 11.07.2018, ktorá trvala do 22.01.2019. Za obdobie od 07/2018 do 01/2019 bolo vyplatené odporcovi materské v celkovej výške 4.810,90 eur, najnižšia v mesiaci 07/2018 vo výške 478,70 eur, najvyššia v mesiaci 08/2018, 10/2018, 11/2018 vo výške 706,60 eur. Podľa mzdového listu odporcu za obdobie od 01/2018 do 12/2018 čistá mzda odporcu za mesiac bola vo výške 602,30 eur - 829,82 eur. Podľa mzdového listu za obdobie 01/2019 do 12/2019 čistá mzda odporcu predstavovala od 506,40 eur do 653,42 eur. Podľa mzdového listu odporcu za obdobie 01/2020 do 05/2020 mzda odporcu bola v mesiaci 02/2020 vo výške 101,56 eur, v mesiaci 03/2020 vo výške 443,42 eur a v mesiaci 04/2020 vo výške 221,17 eur. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne za obdobie od 01.01.2020 do 31.05.2020 odporca poberal nemocenské a ošetrovné vo výške 1.558,60 eur v celku, vo výške od 149,30 eur po 432,90 eur mesačne. Podľa správy ÚPSVaR zo dňa 03.06.2020 odporca od 01.01.2020 do súčasnosti nepoberal žiadne sociálne dávky, ani dávky pomoci v hmotnej núdzi, nebol v evidencii ÚoZ. V konaní bolo preukázané, že družka odporcu Mgr. J. J. opätovne nastúpila do práce na žiadosť zamestnávateľa, na základe čoho od 11.07.2018 odporca nastúpil na materskú dovolenku. Je zrejmé, že odporca aj v čase poslednej úpravy a v rozhodnom období zarábala cca 600 - 700,- eur mesačne a jeho družka poberala materské 900,- eur a následne rodičovský príspevok cca 214,- eur. Po nástupe odporcu na materskú dovolenku odporca poberal materské cca 600 - 700,- eur, následne rodičovský príspevok cca 200,- eur a jeho družka z pracovného pomeru zarábala cca 1.000,- eur mesačne. Podľa lustrácie matky navrhovateľa v Sociálnej poisťovni, táto je zamestnancom Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina. Vymeriavací základ v období od 05/2018 do 12/2018 bol vo výške od 758,03 eur až po 1.063,62 eur. V období od 01/2019 do 04/2020 bol vymeriavací základ matky navrhovateľa od 873,04 eur do 1.323,02 eur. Matka vo vzťahu k navrhovateľovi si plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu cca 130 - 140,- eur mesačne.

3. V konaní nebolo preukázané tvrdenie odporcu, že navrhovateľ dosahuje značný príjem z komerčného chovu vtákov, a teda, že je schopný sám sa živiť. Takéto skutočnosti ani na základe výsledok doplneného dokazovania vo veci po zrušení predchádzajúceho rozsudku neboli zistené. Značný príjem navrhovateľa absolútne nevyplýva z bežných účtov vedených v V., a.s., Česká republika a Slovenská republika a ani z účtu vedeného v P. J., a.s. Uvedená skutočnosť nevyplývala ani z výsluchu svedka W. C., ktorému navrhovateľ pomáha pri chove exotického vtáctva. Jedinú odmenu, ktorú za pomoc svedok navrhovateľovi poskytuje, je strava, požičiavanie automobilu, poplatky na semináre alebo chovateľské konferencie či krmivo pre 2 papagáje navrhovateľa, ktoré chová v rodinnom dome starej matky. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by navrhovateľ mal veľkochoch, či už v B. alebo v O., resp. že by z tejto činnosti mal nejaký značný príjem. Rovnako nebolo preukázané, že by mal príjem z pracovnej činnosti na Veterinárnej klinike na Vlčincoch - Žiline 1, jednalo sa o prax. Pokiaľ boli v konaní predkladané listinné dôkazy o predaji vtákov, ich kupcoch a cene, bez preukázania skutočne realizovaných obchodov a s tým súvisiacich transakcií nebolo možné usúdiť, že navrhovateľ z predaja tohto vtáctva má príjem a že sa tým živí. Nebolo taktiež preukázané, že by sa navrhovateľ správal jednostranne vo vzťahu k odporcovi v rozpore s dobrými mravmi. V konaní čestnými prehláseniami a SMS správami boli preukázané len obojstranne narušené vzájomné vzťahy medzi navrhovateľom a odporcom ako synom a otcom, čo nebolo možné vyhodnotiť výlučne ako správanie navrhovateľa či odporcu v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti bolo potrebné vychádzať zo skutočnosti, že navrhovateľ po jeho vyhodení odporcom z rodičovského domu koncom roku 2017 býva u rodičov odporcu, ktorí mu poskytujú ubytovanie, stravu a starostlivosť. Nebolo taktiež preukázanie také správanie sa navrhovateľa, ktorý by aktívnym konaním poškodil (demoloval) rodinný dom v B., prípadne že by k poškodeniu domu došlo v súvislosti s chovom tak, keď navrhovateľ v tom čase v dome býval.

4. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti vychádzal aj z podmienok § 62 ods. 2 Zákona o rodine, v zmysle ktorého má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča. Na životnej úrovni rodiča sa dieťa musí svojimi potrebami prispôbiť, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle. Od dieťaťa v dospelom veku možno spravodlivo žiadať, aby sa na krytí jeho odôvodnených potrieb aj ono samé pričínilo o zabezpečovanie zdrojov, z ktorých budú jeho odôvodnené potreby tiež hradené. Vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu si musia plniť obaja rodičia. Pri určení výšky výživného prihliadal k tej skutočnosti, že maloletý B. sa presťahoval do spoločnej domácnosti k otcovi a matka prispieva na jeho výživu. Je však aj zrejmé, že fungovanie spoločnej domácnosti si odporca a jeho družka zariadili vzájomnou dohodou. Odporca si bol vedomý, že pokles jeho príjmov do rodiny nástupom na materskú dovolenku sa bude dorovnávať príjmom jeho družky, ktorá podľa výsledkov vykonaného dokazovania mala vyšší príjem ako odporca. Vzhľadom na všetky tieto uvedené skutočnosti dospel k záveru, že vyživovaciu povinnosť odporcu navrhovateľovi je možné určovať nie z momentálne faktického príjmu odporcu, ale z príjmu potenciálneho, približného príjmu, ktorý odporca dosahoval aj pri poslednej úprave výživného. Vzhľadom na preukázateľne zvýšené odôvodnené potreby navrhovateľa po nástupe na vysokú školu, s prihliadnutím na mesačný príjem odporcu, jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, s prihliadnutím na jeho bežné životné náklady a potreby a ďalšie dve vyživovacie povinnosti dospel k záveru, že z hľadiska potenciality je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné na navrhovateľa vo výške 150,- eur mesačne od podania návrhu. Zároveň rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu, ktoré predstavuje sumu 2.020,- eur, ktorú povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. Zvýšenie výživného považoval za nedôvodné pre neexistenciu zmeny pomerov v rozsahu zvýšenia, stavu reálnej zaopatrenosti navrhovateľa a dosahovania značného príjmu z chovu exotického vtáctva a jeho určenia v rozpore s dobrými mravmi. Oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu súdu o výživnom, jedná sa o zvýšenie na takmer 2-násobok pôvodného výživného. Zvýšenie výživného v takomto rozsahu je v rozpore s posúdením okolností pri určení výživného v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 10CoP/60/2019 zo dňa 30.06.2020, ako aj v zmysle zaužívanej súdnej praxe (napr. uznesenie KS v Trnave 10CoP/15/2016). Navrhovateľ v jeho dome v X. - J. sprevádzkoval veľkochov exotického vtáctva, reálne príjmy navrhovateľa z predaja vtáctva sú omnoho vyššie ako jeho, čo deklarujú aj predložené listinné dôkazy. Tvrdenie svedka W. C. je nepravdivé, keď už v minulosti tento svedok zaslal SMS správu, v ktorej sa dištancoval od veľkochovu navrhovateľa v jeho dome s tým, že sa jedná o jeho výlučný majetok. Z domu v J. bol nútený za účelom ochrany jeho zdravia a zdravia maloletej dcéry odísť, až kým sa dom prácne nevyčistil a nevydenzifikoval. Navrhovateľ spolu s W. C. aj v súčasnej dobe inzeruje predaj exotického vtáctva, keď tento súčasne nedávno si zriadil svoj súkromný chov v B. na pozemku starých rodičov, o čom svedčia inzeráty v časopisoch zameraných na chov vtáctva. Navrhovateľ síce študuje na vysokej škole, ale objektívne je schopný popri štúdiu sa venovať dosahovaniu značného príjmu v odbore, ktorý študuje. Súd prvej inštancie pri určovaní výživného vychádzal z potencionálneho, nie skutočného príjmu. Na skutočnosť, že sa mu znížil príjem z dôvodu čerpania dovolenky, neprihliadal. Navrhovanú výšku výživného nie je schopný platiť, z dôvodu čoho sa vystavuje riziku exekúcie a trestného konania. Okrem toho, od začiatku júla 2019 sa stará o maloletého B., ktorý odišiel z domácnosti bývať k nemu naspäť. V neposlednom rade si navrhovateľ bez akejkoľvek konzultácie vybral štúdium v Českej republike (Brno) a nie na území Slovenskej republiky (Košice), kde by boli náklady na štúdium nižšie a mal by navyše cestovné vlakom zadarmo v plnom rozsahu. Za nesprávny považuje postup súdu prvej inštancie, ktorý na jeho návrh nevyočul ako svedkov G. T. st. a C. T. za účelom zistenia a preukázania zásadných skutkových okolností, napr. komerčných aktivít navrhovateľa, jeho životného štandardu a plnenia mu poskytovaného jeho matkou. Odmietnutie vykonania dôkazov je možné iba v prípade, že ide o preukázanie irelevantných skutočností alebo skutočností, ktorá je nepochybne v konaní preukázaná, resp. je nesporná. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že bude zaviazaný k povinnosti platiť výživné navrhovateľovi vo výške 100,- eur mesačne od 30.11.2017 a vzniknutý nedoplatok na výživnom bude zaviazaný splácať po 20,- eur spolu s bežným výživným.

6. Navrhovateľ vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. V konaní nebolo preukázané, že by bol schopný samostatne sám sa živiť, či už v celom rozsahu alebo čiastočne v súvislosti s dosahovaním značného príjmu z chovu exotického vtáctva. Podobne priznaniu výživného nebráni ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine, pretože nebolo preukázané, že by sa dopustil voči odporcovi takého konania, ktoré by bolo možné hodnotiť ako amorálne. V celom rozsahu

sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, v posúdení otázky nedôvodnej aplikácie ustanovenia § 75 ods. 2 Zákona o rodine (bod 87 odôvodnenia). Súd prvej inštancie správne vyhodnotil zákonné hľadiská pre zmenu rozsahu vyživovacej povinnosti, ktorá nastala v súvislosti s jeho nástupom na vysokú školu, pritom sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v bodoch 82 - 85. Táto zmena nastala už aj nástupom na vysokoškolské štúdium v mieste rozdielnom od jeho miesta bydliska a v tejto súvislosti sa stotožňuje s vyhodnotením skutkových okolností v bode 86 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Tvrdenie odporcu o tom, že v súčasnej dobe realizuje veľkochov vtáctva v rodinnom dome starých rodičov v obci B., považuje za nepravdivé a nepreukázané. Ešte v čase, keď žil v dome patriacom do BSM rodičov v J., ani v súčasnosti, nikdy nedosahoval zisky z odporcom tvrdeného chovu vtákov, v tomto smere poukazuje na výpoveď svedka W. C., ako aj výpisy z jeho bežných účtov v bankách. Pokiaľ odporca k predchádzajúcemu jeho odvolaniu poukazoval na článok Nového Času z 22.08.2019, podľa ktorého by mal dosahovať príjem z chovu vtáctva, v článku sa objavili zavádzajúce a nepravdivé údaje, článok potvrdzuje iba to, že sa jedná o jeho koníček v rámci univerzitného štúdia, pričom operenci sa nachádzali v rodinnom dome, v ktorom býva W. C.. Navyše, uvedený článok hodnotí chov vtáctva a nie zárobkovú činnosť. Skutočnosť, že na pozemku starej matky v B. chová jeden pár papagájov, vyplýva z čestného prehlásenia P. N. a R. N.. Pokiaľ sa týka tvrdenia odporcu o predaji exotov na internete, čo by mali preukazovať web stránky veľkochovu exotov S., v celom rozsahu sa stotožňuje so záverom súdu v odseku 86. Ďalej poukazuje na skutočnosť, že štúdium na VŠ je náročné na odbornú prípravu, časovo náročné aj na výkon praktickej činnosti počas štúdia. Aj keby počas letného obdobia sa mu podarilo vybaviť si brigádne aktivity, rozhodne by nebol schopný zabezpečiť všetky odôvodnené náklady, ktoré sa vzťahujú k vysokoškolskému štúdiu, keďže tieto výdavky sú podstatne vyššie, než je požadované výživné od navrhovateľa. V septembri 2020 nastúpil do 4. ročníka, štúdium absolvoval dennou formou do 28.09.2020, od ktorého dňa absolvuje dištančné štúdium a výučbu online, náklady na internát však musí hradiť vo výške 2.124,- CZK mesačne. Pri posudzovaní reálnych možností odporcu podieľať sa na jeho výžive, stotožňuje sa so závermi odôvodnenia rozsudku v bode 83, v zmysle ktorého výživné nie je možné určovať len z momentálneho faktického príjmu odporcu, ale z príjmu potencionálneho, t. j. z približného príjmu, ktorý odporca dosahoval aj pri poslednej úprave výživného. Súd prvej inštancie vychádzal zo stavu, že v súvislosti s nástupom odporcu na rodičovskú dovolenku s matkou maloletej M. sa dohodli na tom, že pokles jeho príjmu do rodiny bude vykrývaný príjmom jeho družky, vo vzťahu k čomu nastúpil na rodičovskú dovolenku. Pokiaľ brat - maloletý B. od začiatku júla 2019 odišiel z domácnosti matky k odporcovi, nebolo to z dôvodu, že podmienky bývania u matky by boli neznesiteľne, ale z dôvodu, že u odporcu na maloletého B. nie sú kladené také nároky na bežný spôsob života a celkovú výchovu tak, ako to bolo u matky. Pokiaľ si vyberal štúdium v Českej republike, jedná sa o kvalitné štúdium, ktoré nie je možné porovnávať so štúdiom v Košiciach. Za nedôvodné považoval odvolanie odporcu v tvrdení, že súd odmietol vykonať dôkazy výsluchom svedkov - starými rodičmi C. T. a G. T., ktorí podľa návrhu mali byť vypočutí len na okolnosti preukázania rozsahu plnenia z ich strany k nemu, pričom v odvolaní už dokazovanie uvedenými svedkami odporca zdôvodňuje aj tým, že mal byť riadne zistený skutkový stav aj z hľadiska jeho komerčných aktivít, jeho životného štandardu a plnenia poskytovaného mu jeho matkou. Na okolnosti, v akom rozsahu sa podieľa na vyživovacej povinnosti jeho matka, bola ako svedkyňa vypočutá K. T.. Vo vzťahu k týmto okolnostiam správne súd prvej inštancie vyhodnotil, že starí rodičia voči nemu nemajú vyživovaciu povinnosť a nevykonaním uvedených dôkazov nedošlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní a znemožneniu práva účastníka podporiť dôkazmi svoje tvrdenia. Skutočnosť, že odporca sa nenachádza v stave hmotnej núdzi, preukazuje aj to, že v rámci vyporiadania BSM navrhol prikázať spoločnú nehnuteľnosť (rodinný dom) do svojho výlučného vlastníctva s tým, že matke vyplatí podiel vo výške 35.051,32 eur a zároveň bude splácať úver voči Štátnemu fondu rozvoja bývania v sume 32.849,08 eur.

7. Odporca vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľa (v tzv. replike) poukázal na skutočnosť, že v dôsledku Covid-19 od jari 2020 navrhovateľ nemá žiadne ubytovacie výdavky, keďže všetky VŠ od počiatku školského roku 2020/2021 prešli na dištančné štúdium. Žalobca je dlhodobo doma, pravidelne pracuje vo Veterinárnej klinike Žilina - Vlčince, nie zadarmo a nejde o študentskú prax. Vzhľadom k tomu, že v súčasnej dobe má dve vyživovacie povinnosti, zvýšenie výživného v rozsahu o 77,5 % považuje za nedôvodné.

8. Navrhovateľ vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľa (v tzv. duplike) uviedol, že napriek situácii s Covid-19 naďalej si hradí náklady na internát, nie je pravdivé tvrdenie odporcu o tom, že by škola vrátila všetkým študentom ubytovné, ktoré si hradí doposiaľ. S ním, ako so svojim synom, nie je v

žiadnom kontakte, dávno ho vyhnal z rodinného domu, jeho pomery nepozná a uvádza ničím neoverené skutočnosťami. Predkladá výpisy z pohybov na jeho účte za obdobie 11.03.2020 do 26.11.2020, z ktorých vyplývajú jeho tvrdenia o úhradách na ubytovanie a priznané štipendium v uvedených obdobiach. Od marca 2020 vysoká škola prešla na dištančnú formu štúdia a od 01.06.2020 prešla opätovne na štúdium prezenčnou formou. V súvislosti so situáciou Covid-19 mu vznikli náklady aj na zaplatenie Covid-testu. Z časového hľadiska, keďže ani vysoká škola nevedela určiť presne, akým spôsobom sa výučba bude ďalej prezentovať, bolo by nezmyselné a neúčelné odhlasovať sa z internátu a po nástupe na prezenčné štúdium opätovne si zabezpečovať ubytovanie na súkromí s omnoho vyššími výdavkami. V súvislosti s tvrdením odporcu o výkone práce za odmenu na Veterinárnej klinike Žilina - Vlčince predkladá potvrdenie o výkone odbornej stáže, z ktorej vyplýva, že táto odborná prax je bez nároku na mzdu, vždy pod dohľadom povereného pracovníka, časový harmonogram odbornej praxe určuje poverený pracovník. Pokiaľ odporca poukazuje na určenie vyživovacej povinnosti, ktorá by mala predstavovať 20 % - 30 % čistého príjmu, je potrebné poukázať na to, že súd musí prihliadať na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu, v každom prípade musí vychádzať aj na možnosti povinného rodiča, čo sa týka potencionálneho príjmu a napokon aj na odôvodnené potreby detí. S týmito okolnosťami sa súd prvej inštancie v bode 83. odôvodnenia riadne vypořiadal.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 23. februára 2022 č.k. 4Cdo/243/2021 zrušil predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Žiline z 17. marca 2021 sp.zn. 7CoP/8/2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd uviedol, že odporca podal proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým mu bola uložená povinnosť platiť navrhovateľovi výživné vo výške 150,- eur mesačne s účinnosťou od 30.11.2017 odvolanie, ktoré doplnil podaním zo dňa 03.03.2021, v ktorom navrhol doplniť dokazovanie oboznámením sa s „Dohodou o brigádnickej práci študentov“ z 23.10.2020, v zmysle ktorej má mať navrhovateľ pravidelný príjem od spoločnosti Veterinárna klinika Žilina s.r.o., tiež žiadal od uvedenej spoločnosti získať všetky pracovné zmluvy a dohody uzatvorené s navrhovateľom. Súčasne požiadal odvolací súd, aby zadovážil dohody navrhovateľa za rok 2019, 2020, 2021 a taktiež jeho výplatné pásky a od Sociálnej poisťovne vyžiadal správu, aké boli vymeriavacie základy navrhovateľa za uvedené roky. Vzhľadom k tomu, že v predchádzajúcom rozhodnutí sa odvolací súd nezaoberal a nevysporiadal sa so skutočnosťami uvádzanými odporcom v doplnení odvolania, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

10. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal včas (§ 362 ods. 1 CSP) účastník konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) po nariadení odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 65 a § 66 CMP, ktorý podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP ako správny v napadnutom výroku o zvýšení vyživovacej povinnosti odporcu na navrhovateľa, ako správny potvrdil; rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o nedoplatkoch o výživnom podľa § 388 CSP zmenil.

11. Krajský súd v Žiline postupoval v zmysle intencií uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. februára 2022 sp. zn. 4Cdo/243/2021 tak, že doplnil dokazovanie v odvolacom konaní v zmysle záverov uznesenia Najvyššieho súdu vyjadreného najmä v bodoch 11., 15., 16., vykonal však dokazovanie aj výsluchom odporcu na odvolacom pojednávaní (navrhovateľ vzhľadom na skúškové obdobie sa ospravedlnil z neúčasti na odvolacom pojednávaní, ktorú skutočnosť strana odporcu akceptovala), oboznámením sa zabezpečením si listinných dôkazov - mzdových listov odporcu za obdobie rokov 2018 až 2021, mzdových listov od zamestnávateľa matky navrhovateľa, mzdových listov družky navrhovateľa Mgr. J. J., potvrdením o nemocenských dávkach vyplatených odporcovi Sociálnou poisťovňou za obdobie rokov 2019, 2020, 2021 a 2022, oboznámením sa príjmami a výdavkami navrhovateľa, pričom zhodnotením všetkých výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že súd prvej inštancie v súlade s podmienkami uvedenými v § 78 ods. 1, § 75 ods. 1 v nadväznosti na podmienky uvedené v § 62 zákona o rodine dôvodne zaviazal odporcu k povinnosti platiť navrhovateľovi výživné vo výške 150,- eur mesačne s účinnosťou od 30.11.2017.

12. V podrobnostiach odvolací súd poukazuje na výsledky vykonaného dokazovania a vyslovené skutkové a právne závery súdom prvej inštancie, ktorý vo vzťahu k podmienkam § 78 ods. 1 a § 75 ods. 1 zákona o rodine dôsledne skúmal okolnosti, či od posledného rozhodovania súdu o výživnom došlo k podstatnej zmene pomerov v odôvodnených potrebách navrhovateľa, ale aj možnosti a schopnosti a majetkové pomery na strane odporcu, keď v dôvodoch svojho rozhodnutia v bodoch 81. až 88.

sa dôsledne zaoberal skutočnosťami zistenými na základe výsledkov vykonaného dokazovania, tieto vyhodnotil v súlade s vyššie citovanými zákonnými podmienkami pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti a aj na základe doplneného dokazovania v odvolacom konaní bolo dôvodné tieto skutkové a právne závery považovať za konzistentné, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Na základe doplneného dokazovania v odvolacom konaní nebolo preukázané tvrdenie odporcu o tom, že navrhovateľ má dosahovať pravidelný (a značný) príjem od spoločnosti Veterinárna klinika Žilina s.r.o. a to na základe pracovnej zmluvy. Na výzvu odvolacieho súdu spoločnosť Veterinárna klinika Žilina s.r.o. zaslala odvolaciemu súdu ako listinný dôkaz výplatné pásky navrhovateľa za obdobie 03/2020 - 03/2022, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ vykonáva v tejto spoločnosti pracovnú činnosť na základe Dohody o brigádnickej práci študenta, keď za obdobie mesiacov október, november a december 2020 navrhovateľ obdržal za každý mesiac čistú mzdu vo výške 27,13 eur, za obdobie od 01/2021 - 03/2022 navrhovateľ obdržal každý mesiac čistú mzdu vo výške 36,- eur mesačne, keď podľa vyjadrenia právnej zástupkyne navrhovateľa jednalo sa o výkon (umožnenie) brigádnickej činnosti v rozsahu 10 dní do mesiaca. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo preukázané tvrdenie odporcu o tom, že navrhovateľ by v uvedenej spoločnosti mal dosahovať (vyšší) príjem na základe uzatvoreného pracovného pomeru, keď už aj z okolností veci je zrejmé, že pokiaľ navrhovateľ je študentom vysokoškolského štúdia vykonávajúceho formou denného štúdia, iný spôsob vykonávania pracovnej činnosti do úvahy by neprichádzal (aj napriek obdobiu Covidu). Navyiac v tejto súvislosti sa javí dôležité poznamenať, že navrhovateľ v dôsledku ťaživej sociálnej situácie, v ktorej sa v súčasnej dobe nachádza nielen v dôsledku statusu študenta vysokej školy, ale aj vzhľadom na osobné, rodinné a majetkové pomery, nemožno jeho snahu o zabezpečenie si ďalších finančných prostriedkov (okrem výživného) v súvislosti s nákladmi, ktoré mu vznikajú, vyhodnocovať v jeho neprospech, nielen tým, že sa jedná o zanedbateľnú sumu zabezpečovaním si finančných prostriedkov, ale aj v tom, že zároveň výkonom takejto činnosti v uvedenej spoločnosti si prehľubuje vedomosti a prax, ktoré získava štúdiom na vysokej škole. Skutočnosť nedosahovania iného príjmu, než aký dosahuje navrhovateľ len na základe Dohody o brigádnickej činnosti v spoločnosti Veterinárna klinika Žilina s.r.o. bolo potvrdené aj správou zo Sociálnej poisťovne, z ktorej vyplýva, že Sociálna poisťovňa eviduje len navrhovateľom deklarovany príjem z brigádnickej činnosti. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ je plne odkázaný na vyživovaciu povinnosť zo strany rodičov, keď z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že jediným finančným príjmom navrhovateľa je súdom uložená povinnosť navrhovateľa prispievať mu výživným sumou 150,- eur mesačne a zo strany jeho matky v súčasnej dobe vo výške 160,- eur mesačne, za predchádzajúce roky to bola suma 130 - 140,- eur výživné, predtým sa jednalo o sumu 100,- eur mesačne + príspevky na stravu a podobne. Zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania (súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom) záver, že ani takýto finančný príjem navrhovateľa titulom plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany jeho rodičov zodpovedá len najnutnejším výdavkom vynakladaným navrhovateľom v súvislosti so štúdiom na Vysokej škole veterinárnej v Brne.

14. Z predložených listinných dôkazov navrhovateľa vyplýva, že v súvislosti so štúdiom mesačne hradí náklad na nájom za internát vo výške 3.355,- Kč (136,- eur), pričom za obdobie štúdia mu bolo poskytnuté štipendium na ubytovanie 01.04.2021 a 01.07.2021 po 1.800,- Kč, 04.01.2022 vo výške 2.967,- Kč a 01.04.2022 vo výške 1.800,- Kč. Navrhovateľ platí poplatok za ICQ kartu vo výške 210,- Kč. Za ďalšie najnutnejšie výdavky navrhovateľ v súvislosti so štúdiom predstavujú náklady cestovného zo Žiliny do miesta štúdia cca 80,- eur mesačne, cestovné v mieste výkonu štúdia, stravné (minimálne 5,- eur na jeden deň, za mesiac cca 150,- eur), za telefón 19,50 eur mesačne.

15. Odvolací súd (aj vzhľadom na odvolacie a dovolacie námietky odporcu) si zabezpečil mzdové listy odporcu, mzdové listy matky navrhovateľa a družky odporcu Mgr. J. J.. Zo mzdového listu odporcu vyplýva, že v roku 2019 príjem za obdobie 01/ - 09/ nepoberal, vzhľadom aj na skutkové zistenie, že v tomto období po dohode s družkou nastúpil na materskú dovolenku v súvislosti s narodením dcéry M. v M. XXXX. V období mesiacov 10, 11, 12 dosiahol odporca čistý príjem 1.984,09 eur, t.j. priemerný mesačný čistý príjem vo výške 661,36 eur. V roku 2020 za obdobie od 09/2020 do 12/2020 dosiahol priemerný mesačný príjem 3.303,55 eur a podľa potvrdenia o materských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od 01 - 08/2020, jednalo sa o sumu 2.772,10 eur (spolu v priemere na mesiac 506,30 eur). V roku 2021 odporca vykonával pracovnú činnosť od 01/ - 03/2021, kedy dosiahol čistý príjem 1.983,97 eur a podľa potvrdenia od Sociálnej poisťovne boli mu vyplatené nemocenské dávky (od 03 - 12/2021) vo výške 3.844, eur (spolu v priemere za rok vo výške 485,66 eur). Za rok 2022

podľa potvrdenia zo Sociálnej poisťovne odporca za obdobie mesiacov 01 - 04/2022 bol poberateľom nemocenských dávok v celkovej výške 2.060,40 eur, v priemere vo výške 412,08 eur na mesiac. V tejto súvislosti odporca poukazoval na zlý zdravotný stav v dôsledku prekonania Covidu a na (krátkodobé) pobyty v jednotlivých nemocničných zariadeniach. Na základe predložených mzdových listov matky navrhovateľa od jej zamestnávateľa - Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal odvolací súd preukázané, že matka dosiahla priemerný mesačný čistý príjem za rok 2019 vo výške 776,98 eur, za rok 2020 vo výške 864,67 eur, za rok 2021 vo výške 1.055,47 eur a za rok 2022 (01/ - 04/) vo výške 897,24 eur.

16. Podľa potvrdenia zamestnávateľa družky odporcu Mgr. J. J. odvolací súd zistil, že táto za rok 2019 dosiahla priemerný mesačný čistý príjem vo výške 1.244,41 eur, za rok 2020 vo výške 2.479,01 eur, za rok 2021 vo výške 3.888,80 eur, za rok 2022 (01 - 04/) vo výške 1.688,60 eur.

17. Medzi účastníkmi bolo nesporné, že z družského vzťahu odporcu s Mgr. J. J. sa dňa XX.XX.XXXX narodila maloletá S., v súvislosti s čím Mgr. J. J. od 01.05.2022 (podľa potvrdenia zamestnávateľa) nastúpila na materskú dovolenku. Odporca v tejto súvislosti na poslednom odvolacom pojednávaní uviedol, že Mgr. J. J. v dôsledku jeho zdravotných potiaží sa v októbri 2021 zo spoločnej domácnosti odsťahovala a v tejto súvislosti bol odvolaciemu súdu predložený ako listinný dôkaz - Čestné prehlásenie Mgr. J. J. z 27.06.2022, že v spoločnej domácnosti s odporcom nebýva.

18. Vychádzajúc z takto zistených skutočností na základe výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a na základe doplneného dokazovania odvolacím súdom, odvolací súd považoval vyslovené závery súdu prvej inštancie za správne, na základe ktorých dospel k záveru, že je dôvodné určiť rozsah vyživovacej povinnosti odporcu na navrhovateľa - vzhľadom na okolnosti tejto prejednávanej veci, vo výške 150,- eur mesačne. Okrem skúmania zákonných podmienok vyslovených v § 75 ods. 1 a vo vzťahu spojitosti s podmienkami uvedenými v § 62 zákona o rodine odvolací súd prihliadal aj na osobitosti v rodinnej a osobnej sfére, ktoré nastali v živote navrhovateľa po rozvoze manželstva jeho rodičov. Z výsluchu odporcu na odvolacom pojednávaní bolo preukázané, že od roku 2017 nebolo umožnené navrhovateľovi bývať v rodinnom dome odporcu, jeho matka taktiež v tom čase už mala uzatvorený nový vzťah, z ktorého sa narodili dve deti, odporca ďalej deklaroval, že v roku 2018 začala v rodinnom dome bývať spolu so svojou družkou, pričom navrhovateľ bol za danej situácie odkázaný na bývanie u svojich starých rodičov. Vzhľadom na takúto osobnú situáciu navrhovateľa, kedy odporca a ani matka navrhovateľa okrem plnenia si vyživovacej povinnosti len určitou peňažnou sumou, iným spôsobom mu nevytvárali podmienky na bývanie a pre zabezpečovanie si prostriedkov nielen súvisiacich s hradením nákladov na štúdium (ubytovanie, cestovné, strava), ale aj ďalšími výdavkami súvisiacimi so životom (oblečenie, primerané kultúrne, spoločenské a športové vyžitie), pričom prípadná snaha navrhovateľa si zabezpečiť finančné prostriedky aj inými spôsobmi, nemôže byť vyhodnocovaná v jeho neprospech v konaní o určenie výživného. Naopak vzhľadom na zákonnú vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom do času, pokiaľ nie sú schopné sa živiť (§ 62 ods. 1 zákona o rodine), je potrebné prihliadať aj na prípadnú potencialitu v možnostiach a schopnostiach povinných rodičov, na ktorú správne súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za neadekvátne tvrdenia a nezodpovedné správanie sa odporcu, ktorý na jednej strane poukazuje na súčasnú vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom pochádzajúcim zo vzťahu Mgr. J. J., na strane druhej sa nemieni podieľať na (zvýšenej) vyživovacej povinnosti k plnoletému a vysokoškolskému študujúcemu navrhovateľovi, naviac podľa odvolacieho súdu účelovo za daných okolností tvrdiac o spoločnom bývaní s družkou Mgr. J. J. (že s ňou už spoločnú domácnosť nevytvára) napriek tomu, že z tohto vzťahu sa už narodilo druhé dieťa, keď odporca len stroho poukazoval na svoj zdravotný stav a výšku dosahovaného príjmu od svojho zamestnávateľa bez preukázania, že u neho došlo k trvalému obmedzeniu v pracovnom živote.

19. Na základe uvedených skutočností preto odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci na základe zistených skutočností, na základe výsledkov vykonaného dokazovania tak súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom bolo dôvodné v plnom rozsahu vyhovieť návrhu navrhovateľa na určenie (zvýšenie) vyživovacej povinnosti odporcu vo výške 150,- eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu.

20. V priebehu odvolacieho konania na odvolacom pojednávaní dňa 29. júna 2022 bolo zistené, že za obdobie od 30.11.2017 do 31.07.2020 bola vykonaná úhrada nedoplatku na výživnom zo strany odporcu za 20 mesiacov po 50,- eur, t.j. 1.000,- eur, na základe čoho odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie

vo výroku II. zmenil tak, že nedoplatok na výživnom za obdobie od 30.11.2017 do 31.07.2020 vo výške 1.020,- eur povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)